

## DENOMINACIÓN DA OCUPACIÓN

Código SISPE: 7713.001.1

## Xoieiro

### Outras denominacións:

- Engastador de pedras (xoiería)

### Ocupacións afíns:

- Xoieiro de bixutería
- Ourive
- Prateiro
- Gravador de xoiería e pratería
- Tallador-pulidor de xoiería
- Esmaltador artesanal de metais e/ou xoiería
- Laminador de metais preciosos

### Ocupacións da área profesional:

- Prateiro

### Categorías profesionais:

- Xefe de taller
- Mestre de taller
- Encargado
- Profesional de oficio de primeira
- Profesional de oficio de segunda
- Profesional de oficio de terceira
- Peón

## DESCRICIÓN DA OCUPACIÓN

### Definición:

Elabora, a partir dun deseño, os distintos elementos que compoñen unha xoia, efectuando un estudo técnico e económico do pedido do cliente. Ensambla, efectúa os traballos de ornamentación e procede aos tratamentos da superficie e acabados pertinentes, cumprindo as normas vixentes de seguridade, hixiene e medioambientais.

### Funcións:

- Definir solucións construtivas en xoiería e elaborar orzamentos
- Realizar fundidos, laminados e trefilados de metal
- Elaborar e ensamblar elementos
- Ornamentar (gravar, cicelar, engastar) pezas de xoiería
- Asegurar (brunir, pulir, aceirar) acabados de xoias

### Lugar de traballo:

No taller. Ás veces no local comercial.

### Condições atmosféricas:

| Sempre         | Ás veces                 |
|----------------|--------------------------|
| Ambiente limpo | Partículas en suspensión |
|                | Gases                    |
|                | Olores                   |
|                | Vapores                  |

### Ruído e vibracións:

| Ruído                             | Vibracións en todo o corpo | Vibracións nalgúns membros do corpo |
|-----------------------------------|----------------------------|-------------------------------------|
| Intermitente de intensidade baixa | Non se producen            | Non se producen                     |

### Iluminación:

| Sempre     | Ás veces   |
|------------|------------|
| Artificial | Natural    |
|            | Focalizada |

### Temperatura:

| Sempre    | Ás veces |
|-----------|----------|
| Ambiental | —        |

### Instrumentos de traballo:

#### Equipo e maquinaria

- Aparello para agrandar e estreitar aneis
- Balanza de precisión
- Banco de estirar
- Banco de traballo
- Centrifugadora
- Cizallas de man e de panca para pranchas e fios
- Mesa de metal con instalacións para soldar con ou sen metal engadido ou fundir
- Caravilla de madeira
- Compresor de aire
- Fervedor
- Forno
- Zafra
- Laminador
- Lámpada de alcohol
- Limpador por ultrasóns
- Máquina para rodar aros de aneis
- Mesa de desbastar e pulir.
- Moas para utensilios de metal
- Motor brazo flexible.
- Prensa de panca (excéntrica)
- Queimador
- Soporte de aceiro para caravilla de madeira.
- Soprete de gas propano/natural
- Soprete oxhidrico.
- Sopretes de acetileno.
- Sopretes de compresor
- Sopretes de fol.
- Trade de mesa.
- Tonel de pulimento
- Torno
- Torno para pulir e avivar
- Vulcanizadora.

#### Ferramentas e utensilios

- Limas para madeira
- Alicates de corte diagonal.
- Alicates de corte.
- Alicates de estirar (de man).
- Alicates paralelos.
- Alicates paralelos.
- Alicates planos, redondos.
- Digorneta de mesa de dous puntos.
- Bigornia de dúas puntas.
- Bóla de cicelador chea de cemento.
- Brocas.
- Brunidor
- Burís.
- Cepillo de caixón.
- Cepillos de desbastar e avivar.
- Ciceis pequenos.
- Ciceis.
- Cizalla de man.
- Cizalla de soldadura.
- Compás de décimas.
- Compás
- Cortacharnela para limar.
- Cortacharnela.
- Cortadores en aceiro.
- Crisol con pinza.
- Dados con rafiura.
- Discos circulares de feltro.
- Embutideira.
- Embutidores.
- Entenalla de corredeira.
- Escarçadores.
- Escuadra pequena.
- Falsa escuadra grande.
- Fileiras de estirar.
- Fíos de liño
- Formas para fundir.
- Fresas.
- Lentes de protección.
- Grata pequena de latón
- Órda para haleirarlo.
- Imán.
- Lastra graduada
- Lastra.
- Limas.
- Lingoteira para pranchas e fios.
- Lupa de diamantista, binocular.
- Machos de matriz.
- Machos de roscar e portamachos.
- Mandril de man/Portaescarçador.
- Mandril de trazado.
- Mandrís.
- Martelo de xoieiro.
- Martelo de cicelador.
- Martelo de embutir.
- Martelo de forxar.
- Martelo de remache (de porlón).

- Matrices para embutir.
- Matriz para embutir chatóns.
- Mazo de buxo
- Mazo pequeno de nylon.
- Micrómetro.
- Moas de pulir de tea de algodón, de feltro...
- Moas esmerís, de caucho.
- Pé de rei.
- Pinzas de soldar.
- Pinzas.
- Modelos.
- Portachumaceira para aterraxado grande.
- Prancha de chumbo.
- Pulidores de desbastar.
- Polbo (1, 2 ou máis brazos).
- Punta para trazar.
- Punzón automático.
- Punzóns para metais preciosos.
- Raspador/rascador.
- Recollector de limaduras.
- Regras de metal milimetradas (pequena e grande).
- Selos de mestre.
- Serra de arco e follas de serra (segueta).
- Serra de ferro.
- Soportes para soldar por medio dun metal e con e sen metal engadido.
- Soprete de gas.
- Trade de corda.
- Incre de cola.
- Incre de mesa plano e cadrado.
- Incre de mesa.
- Parafusos de man.
- Transportador.

|                       |                         |                                                                                                                            |
|-----------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Posición de traballo: | Sempre<br>Sentado       | Ás veces<br>De pé<br>Manipulando                                                                                           |
| Enfermidades:         | Alta probabilidade<br>— | Baixa probabilidade<br>—                                                                                                   |
| Accidentes:           | Alta probabilidade<br>— | Baixa probabilidade<br>Cortes<br>Toxicidade                                                                                |
| Danos:                | Alta probabilidade<br>— | Baixa probabilidade<br>Lesións en columna<br>Lesións oculares<br>Queimaduras<br>Alteracións cutáneas<br>Toxicidade cutánea |

**Medidas de seguridade:**

- Lentes de protección
- Luvas
- Máscara
- Protectores auditivos
- Traxe ou mono de traballo

Disponibilidade para viaxar: Si

**REQUISITOS DOTRABALLADOR**

Nivel de estudos: Non se require

Carné profesional: Non

**Formación complementaria:**

**1. Coñecementos técnicos:**

**Necesarios**

- Manexo de maquinaria específica con respecto á parte da xinería que afecta á microfusión

**Preferibles**

- Xemoloxía
- Aliar o metal
- Técnicas, dependendo da parte da profesión desenvolta
- Limar, lixar, pulir, soldar
- Deseño
- Debuxo
- Fundir
- Gravar
- Dar baños. Laminar

**1. Coñecementos normativos:**

**Necesarios**

- Lexislación sobre materiais nocivos, tratamento de substancias
- Normas de obrigatoriedade de punzonado da calidade das pezas do laboratorio oficial de metais preciosos e con punzonado persoal do xoleiro
- Lexislación sobre metais preciosos
- Lei de contrastación de metais preciosos
- Lei de graduación do metal

**Preferibles**

—

**1. Idiomas:**

**Necesarios**

—

**Preferibles**

- Inglés

**1. Informática:**

**Necesarios**

—

**Preferibles**

- Coñecementos nivel usuario
- Programas de deseño

**1. Outros coñecementos:**

**Necesarios**

—

**Preferibles**

- Habilidades sociais
- Deseño
- Química
- Mecánico (técnica)

**Condições físicas:**

- Agudeza visual
- Destreza manual
- Rapidez de reflexos

DENOMINACIÓN DA OCUPACIÓN

Código SISPE: 7713.001.1

**Xoieiro** (continuación)

**PREFERENCIAS**

Perfil de idade: Non

**Capacidades demandadas:**

- Estimación de cantidades
- Estimación de medidas
- Precisión
- Memoria visual
- Atención
- Iniciativa
- Análise
- Intuición
- Percepción de diferenzas
- Razoamento numérico
- Razoamento concreto
- Capacidade para plasmar a idea imaxinada en pezas reais

**CARACTERÍSTICAS DA CONTRATACIÓN**

**Sectores económicos:**

Código CNAE  
5273

**Descrición**

Reparación de reloxo e xoiería

Tipo de contrato preferente: Temporal

Máximo nivel salarial: 1.800 euros

Mínimo nivel salarial: 500 euros

Xornada laboral habitual: Xornada partida

Tipo de organización laboral preferente: Autónomos

**Actividades dos negocios:**

- Xoiería
- Venda de mercadorías
- Ourivería
- Reparación e fabricación artesanal de artigos de xoiería e ourivería
- Fabricación en serie de xoías

Tendencia da contratación: En aumento

**Innovacións e cambios**

**1. Equipos, instrumentos  
e materiais e instalacións**

- Introducción de láser para cortes, gravados
- Materiais ecolóxicos de fundición
- Introducción de maquinaria, ex.: máquinas de fundido, motores de fundición e tornos eléctricos
- Equipos de fabricación en serie
- Electropulidora
- Máquinas rolan: Debuxa contorno metal, gravados.
- Microfusión
- Fundidoras baleiro sobrepresión (atmosfera controlada)

**Consecuencias no traballo**

Menos traballo, máis precisión e rapidez  
Maior seguridade  
Aforro de tempo  
  
Perda da artesanía  
Facilita e fai máis rápido o traballo  
Maior precisión e rapidez  
  
Facilita e fia máis rápido o traballo  
Maior rapidez e calidade

**2. Procedementos, técnicas e procesos**

- Uso de novas tecnoloxías, informatización
- Melloras no tipo de baño
- Electriformina
- Gravado por láser

**Consecuencias no traballo**

Maiores coñecementos  
Maior creatividade  
Aharata custos pero baixa a calidade  
Perda de postos de traballo

**3. Lexislativos e normativos  
en materia medioambiental**

- Reciclaxe de todo porque queda o po dos materiais (ouro-prata) e o do taller pegado na roupa
- Eliminación de níquel en ouro branco
- Normativa medioambiental que afecta á xoiería (industrial e artesá)

**Consecuencias no traballo**

—  
  
—  
  
Ter produtos para neutralizar os ácidos. Tamén beneficia o traballo porque é máis sinxelo manipular as pezas

**4. Lexislativos e normativos  
en riscos laborais**

- Medidas básicas de coñecementos de química

**Consecuencias no traballo**

Maior seguridade

**5. En materia de xestión**

- FacturaPlus
- Dúas tendencias: artesan- industrial
- Fabricación en serie

**Consecuencias no traballo**

Control de gastos  
Maior valoración da profesión, máis ideas, maior especialización nunha parte do proceso  
Máis obreiros e menos artesáns

Capacidade de promoción profesional: Non

Postos de traballo aos que pode promocionar:

**FORMACIÓN PROFESIONAL ASOCIADA Á OCUPACIÓN**

**Formación Profesional Regrada (ensinanzas artísticas)**

| Titulación                                                                          | Ciclo         |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Xoiería de arte. Damasquinado                                                       | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Engastado                                                          | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Gravado artístico sobre metal                                      | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Xoiería e bixutería. Moldeado e fundición de obxectos de ourivería | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Procedementos de xoiería artística                                 | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Procedementos de ourivería e pratería                              | Grao medio    |
| Xoiería de arte. Bixutería artística                                                | Grao superior |
| Xoiería de arte. Xoiería artística                                                  | Grao superior |
| Xoiería de arte. Ourivería e pratería artísticas                                    | Grao superior |

**Programas de garantía social**

Operario de bixutería  
Operario de damasquinado

**Formación Profesional Ocupacional**

| Código | Curso    | Modalidade                     |
|--------|----------|--------------------------------|
| AROR10 | Xoieiro  | Curso directamente equiparable |
| AROR20 | Prateiro | Curso ocupacional              |

| Formación Profesional Continua                            |                                                  |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Curso                                                     | Organismo                                        |
| ■ Xemoloxía, identificación de pedras                     | Asociación de Xoieiros                           |
| ■ Pratería                                                | Asociación de Ourives e Acibecheiros de Santiago |
| ■ Acibeche, Xoiería, Repuxado, en pedras                  | Asociación de Ourives de Santiago                |
| ■ Charlas informativas sobre xemoloxía e pedras preciosas | Asociación de Xoieiros de Ourense                |
| ■ Escaparatismo                                           | Asociación de Xoieiros                           |
| ■ Ourivería                                               | Asociación de Ourives e Acibecheiros de Santiago |
| ■ Gravado en metal                                        | Escola de Xoiería do Atlántico                   |
| ■ O diamante                                              | FORCEM (Fundación para a Formación Continua)     |
| ■ Esmalte aplicado á xoiería                              | Escola de Xoiería do Atlántico                   |
| ■ Enfilado de contas                                      | Escola de Xoiería do Atlántico                   |
| ■ Engastado de pedras                                     | Escola de Xoiería do Atlántico                   |
| Outros cursos de formación                                |                                                  |
| —                                                         |                                                  |
| DATA                                                      | DECEMBRO DE 2005                                 |